

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

תענית דף ל.

האם מותר לאכול שני תבשילין¹ או לאכול בשר ולשתות יין בסעודות דלהלן?²

קודם שש שעות	בסעודה שמפסיק בה	כשאינו מפסיק בסעודה זו
מותר	מותר	מותר
אחר שש שעות	לתנא קמא, ולר' מאיר: אסור לרשב"ג, ולחכמים: צריך לשנות ולפחות מהרגלו ³	מותר

מה הדין בסעודות דלהלן?

לתנא קמא	סעודה שהיא משום ת"ב - סעודה המפסקת	סעודה שאינה משום ת"ב - סעודה שאינה מפסקת
לתנא קמא	אסור לאכול בשר ויין ולרחוץ	מותר לאכול בשר ויין אבל אסור לרחוץ ⁴
לר' ישמעאל ברבי יוסי	אסור לאכול בשר ויין אבל מותר לרחוץ ⁵	מותר לאכול בשר ויין ולרחוץ

בתשעה באב ובאבל, מה דינם בלימוד תורה?

לתנא קמא	במקום שרגיל ללמוד	במקום שאינו רגיל	בקינות ואיוב ודברים הרעים שבירמיה	תינוקות של בית רבן
לתנא קמא	אסור	מותר	מותר	בטלים בו ⁶
לר' יהודה	אסור	אסור	מותר	בטלים בו

תענית דף ל:

האם יש חיוב לכפות את המטה למי שיכול⁷ בתשעה באב⁸?

לתנא דמתניתין בדעת חכמים	במטה שלו	בשאר מיטות שבבית
לתנא דברייתא בדעת חכמים	אין חיוב	אין חיוב
לר' יהודה	חייב	חייב

¹ כתבו תוסי' (בד"ה ערב) שכל דבר הנאכל חי כמו גבינה או תפוחים אין בהם תורת בישול כלל אפי' אם יבשלם. ודוקא ב' תבשילים שבישל בבי' קדרות, אבל אם בישל בצלים גבינה וביצים לא נקרא תבשיל.

² הנידון לדינא דגמ', אכן כבר כתבו הגאונים והראשונים שהמנהג לא לאכול בשר ולשתות יין מר"ח וכ"ה בשו"ע.

³ כגון אם היה רגיל לאכול ליטרא בשר יאכל חצי, ואם היה רגיל לשתות י" כוסות יין ישתה רק ה', ואם היה רגיל לאכול שתי מינים יאכל רק תבשיל אחד.

⁴ כן היא הגירסא לפנינו, אכן ברא"ש (סימן ל"ח) הגירסא מותר לרחוץ, וכן הוא בתוספתא. וע' קרן אורה ורש"ש.

⁵ רש"י מחק את תיבת "בשר", ולפי' מותר לרחוץ כל שעה שמותר לאכול, וכן הגיה בהגהות הגר"א, וכן בתוספתא ליתא לתיבת "בשר".

⁶ כן הוא בגירסא לפנינו, אולם הגר"א באות ב' הגיה אינם בטלים בו.

⁷ לאפוקי מעוברות ומניקות שלכו"ע פטורות מכפיית המטה - כיון שאינן יכולות לישון ע"ג קרקע.

⁸ אכן באבל לכו"ע צריך לכפות את מיטתו, וכן את שאר המיטות שבבית למי שיכול לישון על הארץ.